

A review of scientific productivity on "Information Management" and "Knowledge management" in ISI database

Sorayya Ziyae
Assistant Professor, Payame Noor University

Rahim Alijani
Lecturer, Payame Noor University

بررسی تولید علمی پیرامون مدیریت اطلاعات در مقایسه با مدیریت دانش در پایگاه اطلاعاتی آی اس آی

ثریا ضیایی^۱

استادیار علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه پیام نور

رحیم علیجانی

مریی علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه پیام نور، مرکز فیروزآباد

چکیده:

در پژوهش جاری دو حوزه "مدیریت اطلاعات" و "مدیریت دانش" در پایگاه اطلاعاتی WOS از زیر مجموعه های پایگاه اطلاعاتی آی اس آی از جنبه های مختلف از جمله مهمترین کشورها در تولید علم در این زمینه ها، مهمترین دانشمندان تولید کننده علم در این دو حوزه، اصلی ترین زبان تولید علم در این حوزه ها و سوالات دیگر مطرح و به آنها پاسخ داده شده است. یافته ها نشان می دهد که مهمترین کشورهای تولید کننده علم در این دو حوزه آمریکا و انگلستان می باشند. در هر دو حوزه زبان مسلط در تولید علم با فاصله زیاد از سایر زبان ها، زبان انگلیسی می باشد، هرچند به زبان های دیگر نیز اندک تولیداتی در این دو حوزه صورت گرفته است. یافته ها همچنین نشان می دهد که در حوزه مدیریت اطلاعات پرکارترین مولف JUNGER, A و در حوزه مدیریت دانش, YM, CHEN می باشند. در سال های مورد پژوهش که از سال ۱۹۴۵ تا ۲۰۱۳ را در پایگاه اطلاعاتی آی اس آی شامل می گردید تعداد ۱۰۹۷ مقاله پیرامون حوزه مدیریت اطلاعات و تعداد ۵۵۱۹ مقاله در رابطه با مدیریت دانش به چاپ رسیده اند. با توجه به اینکه سال ۲۰۱۳ به انتها نرسیده است و بنابراین بخشی از تولیدات علمی ممکن است در این حوزه ها در ماه های باقی مانده از این سال به انتشار برسند، بنابراین سال ۲۰۱۲ هم برای حوزه مدیریت اطلاعات و هم برای حوزه مدیریت دانش پر تولیدترین سال بوده است. به صورتی که در این سال - یعنی ۲۰۱۲ - تعداد ۳۲۹ مدرک در رابطه با مدیریت اطلاعات در این پایگاه اطلاعاتی به ثبت رسیده است. در همین سال تعداد ۶۳۹ مدرک در رابطه با مدیریت دانش در پایگاه اطلاعاتی آی اس آی به چاپ رسیده است. با توجه به تفاوت چشمگیر در این دو حوزه از نظر تعداد مدارک، دانشگاه های کشورمان باید به این دو حوزه و خصوصاً مدیریت دانش اهتمام ویژه ای داشته باشند و آموزش و تولید علم در این حوزه ها را در اولویت قرار دهند.

واژگان کلیدی: مدیریت اطلاعات، مدیریت دانش، پایگاه اطلاعاتی آی اس آی،

مطالعه علم سنجی.

1. soraya.ziaei@gmail.com
2. alijanir@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۴/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۳/۷

Abstract:

In this research 2 scientific areas of "information management" and "Knowledge management" in WOS database, which is a part of ISI database have been reviewed and compared, to find possible differences between them. Findings show that the most productive countries in these regards are USA and England. We also found that the most productive language for both areas is English, although other languages have a minor presence. We found out that the most productive researcher in the sub field of "information management" is A, JUNGER and in the sub field of "knowledge management" is YM, CHEN. The duration of years covered were 1945- 2013. Totally 1097 articles about "information management" and 5519 articles about "knowledge management" have been written in these years. As the research was done in the last months of 2013, to get a better understanding, this year (2013) was excluded from research.

Key words: Information Management, Knowledge management, WOS, ISI database, Scientometrics

بررسی تولید علمی پیرامون مدیریت اطلاعات در

مقایسه با مدیریت دانش در پایگاه اطلاعاتی آی اس آی

مقدمه

در سطح بین‌المللی، علم می‌تواند به مثابه تعیین‌کننده قدرت و جایگاه بین‌المللی عمل کند و به عنوان مؤلفه‌ای برای توان بالقوه کشورها در دستیابی به دستاوردهای علمی و کسب قدرت رقابتی در عرصه‌های فناوری، اقتصاد، و فرهنگ و نظیر آن تلقی شود. تعداد محققان درگیر در تحقیقات علمی، تعداد نشریات با کیفیت علمی بالا، سهم بودجه تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی، میزان تجهیزات و امکانات موجود در بخش تحقیق و توسعه، میزان عملکرد بخش تحقیق و توسعه نسبت به هزینه و میزان حضور مقالات و مجلات در نمایه‌های بین‌المللی می‌تواند شاخص‌هایی از توجه کشورها به تولید علم و دستاوردهای آن‌ها در مقایسه با کشورهای دیگر محسوب شود (OECD, 2006).

در این میان، مطالعات مقایسه‌ای می‌تواند کارآمدترین شیوه برای تعیین جایگاه کشورها باشد. البته به نظر می‌رسد که در این مطالعات بایستی عوامل مرتبط با کسب جایگاه مذکور مورد توجه قرار گیرد. عواملی مانند تعداد جمعیت پژوهشگر، میزان پیشرفت، ماهیت پشتیبانی‌کنندگان حوزه‌های تولید علم، وجود راهبردهای مدون برای بهره‌برداری از تولیدات علمی در راستای توسعه پایدار و نظیر آن، از جمله مواردی است که می‌تواند تصویر درستی از افق پیشرفت و توان علمی کشورها به دست دهد (Moore, 2006).

در عین حال ذکر این نکته ضروری به نظر می‌رسد که هر چند علم ماهیت جهانی دارد و تولید علم یک اقدام جهانی و بشری محسوب می‌شود، اما این توقع که ارتقای جایگاه علمی کشورها باید به بهبود اوضاع داخلی آن‌ها بیانجامد نیز همواره وجود دارد. بایستی یک ارتباط ارگانیک بین ارتقای علمی کشورها در سطح جهانی با توسعه داخلی آن‌ها از یک سو و توسعه علمی با توسعه فناوری از سوی دیگر برقرار باشد تا

تقدم و تأخر منطقی علم و فناوری حاصل شود و در نتیجه این روند، علم به عنوان ابزاری برای ارتقای آگاهی، رفاه و تعالی مردم عمل کند (Zeuthen, 1959). سنجش این تأثیر و تأثرات به مجموعه‌ای از ابزارها نیاز دارد که از آن‌ها به شاخص، معیار، ملاک و... یاد می‌شود.

انجام پژوهش در حوزه‌های مختلف علوم موجب ارتقاء و پیشرفت علم می‌شود. از زمان‌های قدیم دانایی ابزاری برای توانایی به شمار می‌رفته و به همین دلیل نیز همواره مورد توجه و اشاره بزرگان قرار داشته است. در عین حال به نظر می‌رسد که این مفهوم امروزه بیش از پیش ابعاد تازه‌تری به خود گرفته است. با توجه به جهانی شدن مفاهیمی از جمله توسعه و قدرت، علم نیز به عنوان نمادی از قدرت، کاربرد دوگانه‌ای پیدا کرده است. علم به مثابه قدرت و توانایی داخلی در حل مشکلات مبتلا به بومی و علم به مثابه قدرت و تأمین‌کننده ابزارهای اقتدار برای کشورها و مؤسسات در بُعد بین‌المللی به شمار می‌آید. با توجه به مطالب فوق و نقش سازنده تولید علم، در این پژوهش به بررسی تولیدات علمی در حوزه "مدیریت اطلاعات" و "مدیریت دانش" و مقایسه آنها با یکدیگر در سطح بین‌المللی بر اساس داده‌های پایگاه اطلاعاتی ISI پرداخته خواهد شد.

پیشینه تحقیق

همگام با عملیات جستجو و جمع‌آوری داده‌ها، از پایگاه اطلاعاتی آی اس آی، در این پایگاه اطلاعاتی و سایر پایگاه‌های اطلاعاتی عمده جستجوهای صورت گرفت تا پیشینه‌های احتمالی مرتبط با حوزه تولید علم یا علم سنجی پیرامون این دو اصطلاح جمع‌آوری شود. از جمله پایگاه‌های که مورد جستجو قرار گرفت می‌توان از Science, EBSCO, Direct و Springer نام برد. پایگاه اطلاعاتی اخیر از آن جهت دارای اهمیت است که مهمترین مجله حوزه تولید علم و سنجش علم یعنی مجله "علم سنجی" در آن قرار گرفته است. در هر صورت جستجو‌ها نشان داد که مدارک اندکی در پایگاه‌های اطلاعاتی عمده پیرامون بررسی تولید علم در

زبان مسلط در رابطه با تولید علم پیرامون "مدیریت دانش" است.

اسلوگل^۱ (۲۰۰۵) در پژوهشی تحت عنوان "تاثیر و ربط مجلات علوم کتابداری و اطلاع رسانی، تجزیه و تحلیل علمسنجی از مجلات بین المللی و آلمانی زبان کتابداری و اطلاع رسانی و تحلیل استنادی در برابر تحلیل خوانندگان" پرداخته است. داده ها برای ۴۰ مجله بین المللی با استفاده از ISI به دست آمدند و استنادات ۱۰ مجله به زبان آلمانی به صورت دستی شمارش گردیدند. در مجموع تحلیل استنادها در حدود ۹۰ هزار استناد در ۶۲۰۳ مقاله را که در فاصله سالهای ۱۹۹۷ تا ۲۰۰۰ منتشر گردیدند را شامل می شد. هدف تحلیل علمسنجی ارائه شده در این مقاله بررسی منطقه ای و بین المللی مجلات علوم کتابداری و اطلاع رسانی بود که به همین منظور تحلیل استنادی، عامل تاثیر، نیمه عمر استنادی، تعداد و منابع هر مقاله، و نرخ ارجاعات به خود مجله، به عنوان شاخص هایی در این زمینه بکار گرفته شد.

کارپر^۲ (۲۰۰۲) در دانشگاه تنسی^۳ تحقیقی در مورد تولیدات علمی اعضاء هیأت علمی انجمن روانشناسی آمریکا (APA)^۴ در دانشکده روانشناسی در سالهای ۱۹۹۹-۱۹۹۵ انجام داده است. مقالات تولید شده، پراکندگی موضوعی و مجلاتی که این آثار را به چاپ رسانده اند مورد ارزیابی قرار گرفته اند. بر اساس نتایج بدست آمده: موثرترین (اثربخش ترین) برنامه های دانشکده های روانشناسی از نظر اعتبار مولف و چه از جنبه تعداد انتشارات مورد ارزیابی قرار گیرند نتایج یکسانی را بدست خواهد داد. دانشگاه تکزاس^۵، لی های^۶ و دانشگاه ایالتی لویزانا^۷ به ترتیب دارای بیشترین تولیدات بودند. اعضاء هیأت علمی دانشکده روانشناسی بیشتر

این دو حوزه باشد نگارش یافته است و به این ترتیب این پژوهش در نوع خود با این نوع پوشش از تازگی برخوردار است. به عبارت دیگر تاکنون مقایسه ای بین این دو اصطلاح در مقالات صورت نگرفته است. اما از جهت دیگر، عدم دسترسی به پیشینه ها در این دو حوزه مورد پژوهش، پژوهشگران اثر جاری را بر آن داشت تا از تالیفات علمسنجی سایر حوزه ها به عنوان پیشینه استفاده کنند که نتیجه در ذیل آمده است.

گیو (۲۰۰۴) مقاله ای تحت عنوان "پژوهش جهانی مدیریت دانش: یک تحلیل کتابسنجی" انجام داد. این پژوهشگر تحقیق خود را به سال های ۱۹۷۵ تا انتهای سال ۲۰۰۳ میلادی محدود نمود. این پژوهشگر دریافت که در بین سال های مورد تحقیق در پایگاه اطلاعاتی آی اس آی تعداد ۱۴۰۷ مدرک در رابطه با مدیریت دانش به چاپ رسیده بود. این پژوهشگر دریافت که پژوهشگران کشورهای آمریکا، انگلستان و آلمان مسئول تولید ۵۷ درصد از کل تولیدات علمی در این حوزه بوده اند. همچنین مولف این اثر دریافت که "مدیریت دانش" حوزه ای بین رشته ای می باشد. از آنجا که متخصصان از رشته ها و گرایش های مختلف آکادمیک در تولید علم پیرامون این موضوع دخالت داشته اند.

سرنکو، و دیگران (۲۰۱۰) پژوهشی تحت عنوان "تحلیلی علمسنجی از "مدیریت دانش" و سرمایه فکری در پیشینه های دانشگاهی بین سال های ۱۹۹۴ تا ۲۰۰۸" انجام دادند. مولفان دریافتند که در این سال ها ۲۱۷۵ مقاله در ۱۱ عنوان مجله داوری شده در حوزه مدیریت دانش به چاپ رسیده بودند. برخی از سوالاتی که در این پژوهش مورد توجه پژوهشگران قرار گرفتند عبارت بودند از: بررسی پرتولیدترین کشورها در این حوزه، پرتولیدترین موسسات و سازمان های آموزش، همکاری های علمی بین موسسه ای در این زمینه و سوالاتی دیگر. پژوهشگران دریافتند که در اغلب زمینه ها دو کشور آمریکا و انگلستان پیشرو می باشند و زبان انگلیسی نیز

1- Schloegl

2 - Carper

3 - Tennessee university

4- American Psychological Association

5- Texas University

6- Lehigh University

7- Louisiana State

* مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با سال های پژوهش به چه صورت می باشد؟

* مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با نشریاتی که این مدارک را به چاپ رسانده اند به چه صورت می باشد؟

* مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با موضوعات مورد پژوهش به چه صورت می باشد؟

یافته های پژوهش

۱. مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با نویسندگان به چه صورت می باشد؟

همانطور که در جدول شماره ۱ مشاهده می شود، نویسندگان برتر هر دو حوزه موضوعی با هم متفاوت می باشند و این نشان می دهد که نویسندگان این دو حوزه پژوهش های متفاوتی را انجام می دهند. به عبارت دیگر تصوراتی که وجود داشته است که این دو حوزه همپوشانی داشته یا دارند، شایل قرین واقعیت حداقل از نظر همپوشانی مولفان نباشد.

جدول شماره ۱: نویسندگان

حوزه موضوعی	تعداد مدارک	نام نویسندگان	ردیف
INFORMATION MANAGEMENT	۳۱	JUNGER, A	۱
	۲۷	BENSON, M	۲
	۲۷	EPSTEIN, RH	۳
	تعداد مدارک	نویسندگان	ردیف
KNOWLEDGE MANAGEMENT	۲۰	CHEN, YM	۱
	۱۹	GOTTSCHALK, P	۲
	۱۸	CHEN, YJ	۳

۲. مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با کشورها به چه صورت می باشد؟

طبق جدول شماره ۲ ایالات متحده آمریکا و انگلستان در هر دو حوزه موضوعی به ترتیب در رتبه اول و دوم

آثار خود را در مجلات روانشناسی دانشکده منتشر کرده اند تا مجلات غیر روانشناسی، با وجود این تعداد قابل توجهی از مقالات در مجلات غیر روانشناسی دانشکده وجود دارد. بیشتر آثار تولید شده خارج از مجلات سستی و با تمرکز بر موضوعاتی همچون رفتار، ارزیابی، آموزش، روانشناسی اعصاب، آموزشهای خاص، روانپزشکی و روانشناسی بالینی کودکان به چاپ می رسند، همچنین اعضاء هیأت علمی دارای مقالات و انتشارات حرفه ای در قالب تحقیقات توصیفی بودند.

روش شناسی

روش تحقیق به کار رفته در این پژوهش از نوع علم سنجی غیر مداخله ای بوده است که بر این اساس داده ها پیرامون دو اصطلاح "مدیریت اطلاعات" و "مدیریت دانش" از پایگاه اطلاعاتی Web Of Science و کلیه زیر مجموعه های SCI، SSCI، A&HCI جمع آوری گردیدند. پوشش پایگاه اطلاعاتی از سال ۱۹۴۵ تا ۲۰۱۳ میلادی می باشد. عملیات جستجو یک بار در اواسط مرداد ماه ۱۳۹۲ و دیگر بار برای کسب آخرین بازخوردها و تغییرات احتمالی در ابتدای شهریور ماه سال ۱۳۹۲ انجام گردید. مواردی که تغییراتی در آن رخ داده بود و رشدهایی که صورت گرفته بود منظور گردید. داده های گردآوری شده به صورت دستی وارد نرم افزار اکسل گردید و جداول مربوطه رسم و سپس بر روی آنها تجزیه و تحلیل های لازم صورت گرفت. به این ترتیب پژوهش جاری سعی می کند تا به سوالات ذیل پاسخ دهد:

* مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با نویسندگان به چه صورت می باشد؟

* مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با کشورها به چه صورت می باشد؟

* مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با نوع مدارک به چه صورت می باشد؟

* مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با زبان مدارک به چه صورت می باشد؟

همین دوره برای Knowledge Management برابر با ۵۵۱۹ عنوان بوده است که به این ترتیب تولید علم پیرامون موضوع اخیر به روایت این پایگاه اطلاعاتی ۵ برابر اولی بوده است. این موضوع نشان می دهد که رویکرد دانشمندان به تولید علم پیرامون حوزه اخیر بسیار چشمگیرتر از حوزه اول می باشد و بنابراین دانشمندان داخل کشور و دانشگاه ها هم باید به این موضوع رویکردی ویژه داشته و حوزه مدیریت دانش را بیشتر از قبل مورد توجه قرار دهند.

جدول شماره ۳: نوع مدرک

حوزه موضوعی	تعداد مدارک	نوع مدرک	ردیف
INFORMATION MANAGEMENT	۱۰۹۷	ARTICLE	۱
	۵۲۷	PROCEEDING PAPER	۲
	۳۳۳	BOOK REVIEW	۳
	تعداد مدارک	نوع مدرک	ردیف
KNOWLEDGE MANAGEMENT	۵۵۱۹	ARTICLE	۱
	۸۷۰	PROCEEDING PAPER	۲
	۲۸۸	REVIEW	۳

۴. مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با زبان مدارک به چه صورت می باشد؟
طبق جدول شماره ۴ زبان مدارک در حوزه موضوعی INFORMATION MANAGEMENT به ترتیب انگلیسی با ۴۷۵۲ مدرک، آلمانی با ۱۳۸ مدرک و اسپانیایی با ۶۲ مدرک به ترتیب در رتبه های اول تا سوم قرار دارد. همچنین در حوزه موضوعی KNOWLEDGE MANAGEMENT زبان انگلیسی با ۶۰۲۸ مدرک، اسپانیایی با ۹۰ مدرک و آلمانی با ۸۸ مدرک در رتبه های اول تا سوم قرار دارد. با نگاهی به زبانها و تعداد مدارک آنها به غیر از زبان انگلیسی که در هر دو حوزه اول و همچنین پژوهش های زیادی دارد سایر کشورها در هر دو

قرار دارند. همچنین کانادا با ۲۲۵ مدرک در رتبه سوم حوزه INFORMATION MANAGEMENT قرار دارد و تایوان با ۴۷۱ مدرک در رتبه سوم حوزه KNOWLEDGE MANAGEMENT قرار دارد. با توجه به سایر داده ها که به علت کثرت در این قسمت نیامده است کشورهای مختلف در در این دو حوزه در رتبه های مختلف قرار دارند و این نشان می دهد که پژوهش در این حوزه ها مختص یک کشور یا کشورهای خاص و اندک نمی باشد.

جدول شماره ۲: کشورها

حوزه موضوعی	تعداد مدارک	نام کشور	ردیف
INFORMATION MANAGEMENT	۱۹۵۳	USA	۱
	۶۲۲	ENGLAND	۲
	225	CANADA	۳
	تعداد مدارک	نام کشور	ردیف
KNOWLEDGE MANAGEMENT	۱۶۵۶	USA	۱
	۷۲۸	ENGLAND	۲
	۴۷۱	TAIWAN	۳

۳. مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با نوع مدارک به چه صورت می باشد؟
طبق جدول شماره ۳ انواع مدارک از نوع ARTICLE (مقاله) در هر دو حوزه بیشترین تعداد مدارک را به خود اختصاص داده است و در رتبه اول قرار دارد. همچنین PROCEEDING PAPER نیز در هر دو حوزه در رتبه دوم قرار دارد. اما BOOK REVIEW در حوزه INFORMATION MANAGEMENT با ۳۳۳ مدرک در رتبه سوم و REVIEW در حوزه موضوعی KNOWLEDGE MANAGEMENT با ۲۸۸ مدرک در رتبه سوم قرار دارد. همچنین در دوره زمانی بررسی شده تعداد کل مدارک به صورت مقاله در Information Management برابر با ۱۰۹۷ عنوان بوده است و در

حوزه به صورت متفاوت پژوهش انجام می دهند و این نشان از جدا بودن و متفاوت بودن پژوهش در این دو حوزه می باشد.

جدول شماره ۴: زبان مدارک

حوزه موضوعی	تعداد مدارک	زبان مدارک	ردیف
INFORMATION MANAGEMENT	۴۷۵۲	ENGLISH	۱
	۱۳۸	GERMAN	۲
	۶۲	SPANISH	۳
	تعداد مدارک	زبان مدارک	ردیف
KNOWLEDGE MANAGEMENT	۶۰۲۸	ENGLISH	۱
	۹۰	SPANISH	۲
	۸۸	GERMAN	۳

یافته ها همچنین نشان می دهد که اولین مدرک پیرامون مدیریت دانش در سال ۱۹۷۴ نگارش یافته است و آنچنانکه ممکن است عده ای باور داشته باشند این حوزه بسیار تازه یا جدید هم نمی باشد، بلکه پایه های منطقی خود را به دست آورده است. تولید علم تا ۴ ماه مانده به آخر سال ۲۰۱۳ میلادی برای مدیریت دانش عدد ۳۰۷ مدرک را نشان می دهد. بنابراین می توان این احتمال را داد که این حوزه نیز در حدود سال قبل از خود یعنی ۲۰۱۲ گردش داشته باشد.

جدول شماره ۵: روند تولیدات علمی بر اساس سال

حوزه موضوعی	روند تولیدات علمی بر اساس سال	روند تولیدات علمی بر اساس سال	ردیف
INFORMATION MANAGEMENT	۳۲۹	۲۰۱۲	۱
	۳۲۶	۲۰۱۱	۲
	۳۰۲	۲۰۱۰	۳
	روند تولیدات علمی بر اساس سال	روند تولیدات علمی بر اساس سال	ردیف
KNOWLEDGE MANAGEMENT	۶۳۹	۲۰۱۲	۱
	۶۰۱	۲۰۱۱	۲
	۵۷۳	۲۰۰۹	۳

۵. مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با سال های پژوهش به چه صورت می باشد؟ طبق جدول شماره ۵ بیشترین پژوهش ها در هر دو حوزه در سالهای ۲۰۱۱-۲۰۱۲ صورت گرفته است. یافته های این بخش از پژوهش بر اساس روند پژوهش در این دو حوزه که به علت کثرت در این بخش نیامده حکایت از روندی صعودی- نزولی در سالهای مختلف دارد. همچنین جستجوی انجام شده در پایگاه اطلاعاتی آی اس آی نشان داد که اولین مدرک در رابطه با مدیریت اطلاعات در سال ۱۹۶۱ به چاپ رسیده است و بعد از آن با وقفه ای ۴ ساله مدرکی در این حوزه به چاپ نرسیده است و بعد از آن در سال ۱۹۶۵ مدرکی دیگر در این زمینه به چاپ رسیده است. همچنین با توجه به این حدود چهارماه تا پایان سال جاری میلادی یعنی سال ۲۰۱۳ باقی مانده است تولید علم در این حوزه عدد ۱۷۷ مدرک را نشان می دهد که احتمالاً با توجه به چهار ماه باقی مانده از این سال و در نهایت با کاهشی اندک نسبت به سال قبل شاهد افتی در تولید علم در حوزه مدیریت اطلاعات باشیم.

۶. مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با نشریاتی که این مدارک را به چاپ رسانده اند به چه صورت می باشد؟

طبق جدول شماره ۶ در حوزه موضوعی INFORMATION MANAGEMENT بیشترین مدارک را به چاپ رسانده است تحت عنوان، INTERNATIONAL JOURNAL OF INFORMATION MANGEMEN KNOWLEDGE حالیکه در حوزه موضوعی

طبق جدول شماره ۷ بیشترین دامنه پژوهش ها در هر دو حوزه COMPUTER SCIENCE می باشد که این دامنه در رتبه اول هر دو حوزه قرار دارد اما سایر دامنه پژوهش ها در هر دو حوزه متفاوت می باشد که این به خوبی تفاوت پژوهش ها را در این دو حوزه نشان می دهد.

جدول شماره ۷: دامنه پژوهش ها

حوزه موضوعی	تعداد مدارک	دامنه پژوهش ها	ردیف
INFORMATION MANAGEMENT	۱۶۲۷	COMPUTER SCIENCE	۱
	۱۳۱۹	INFORMATION SCIENCE LIBRARY SCIENCE	۲
	۸۰۱	ENGINEERING	۳
حوزه موضوعی	تعداد مدارک	دامنه پژوهش ها	ردیف
KNOWLEDGE MANAGEMENT	۲۶۴۵	COMPUTER SCIENCE	۱
	۲۰۴۵	BUSINESS ECONOMICS	۲
	۱۴۲۱	INFORMATION SCIENCE LIBRARY SCIENCE	۳

۸. مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با موضوعات مورد پژوهش به چه صورت می باشد؟ همانطور که در جدول شماره ۸ مشاهده می گردد موضوعاتی که در رتبه اول هر دو حوزه موضوعی مورد پژوهش قرار گرفته اند متفاوت می باشد. هر چند در رتبه های بعدی موضوعات مشابهت هایی وجود دارد همچنین این مورد نیز به خوبی تفاوت پژوهش ها را در این دو حوزه نشان می دهد.

MANAGEMENT نشریه LECTURE NOTES IN COMPUTER SCIENCE بیشترین مدارک را به چاپ رسانده است. همچنین همین مجله یعنی LECTURE NOTES IN COMPUTER SCIENCE در هر دو حوزه مشترک می باشد و از مجلاتی است که در ردیف مجلات منتشرکننده بیشترین مدارک می باشد. جالب توجه این است که در این مجله همپوشانی هایی از نظر تولید علم پیرامون مدیریت اطلاعات و مدیریت دانش دیده می شود. به عبارت دیگر این مجله هم مقالاتی را در رابطه با مدیریت اطلاعات و هم مقالاتی در رابطه با مدیریت دانش به چاپ رسانده است.

جدول شماره ۶: نشریات

حوزه موضوعی	نشریات	نشریات	ردیف
INFORMATION MANAGEMENT	۱۶۲	INTERNATIONAL JOURNAL OF INFORMATION MANAGEMENT	۱
	۱۲۰	LECTURE NOTES IN COMPUTER SCIENCE	۲
	۸۳	ELECTRONIC LIBRARY	۳
حوزه موضوعی	نشریات	نشریات	ردیف
KNOWLEDGE MANAGEMENT	۲۴۰	LECTURE NOTES IN COMPUTER SCIENCE	۱
	۲۳۰	JOURNAL OF KNOWLEDGE MANAGEMENT	۲
	۲۲۲	LECTURE NOTES IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE	۳

۷. مقایسه دو حوزه موضوعی مورد پژوهش در رابطه با دامنه پژوهش ها به چه صورت می باشد؟

جدول شماره ۸: موضوع های مورد پژوهش

ردیف	موضوعهای مورد پژوهش	تعداد مدارک	حوزه موضوعی
۱	INFORMATION SCIENCE, LIBRARY SCIENCE	۱۳۱۹	INFORMATION MANAGEMENT
۲	COMPUTER SCIENCE, INFORMATION SYSTEMS	۱۰۰۶	
۳	COMPUTER SCIENCE, INTERDISCIPLINARY APPLICATION	۳۸۴	
ردیف	موضوعهای مورد پژوهش	تعداد مدارک	حوزه موضوعی
۱	MANAGEMENT	۱۸۰۰	KNOWLEDGE MANAGEMENT
۲	INFORMATION SCIENCE, LIBRARY SCIENCE	۱۴۲۱	
۳	COMPUTER SCIENCE, INFORMATION SYSTEMS	۱۲۵۱	

بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج به دست آمده از پژوهش فوق و بر اساس داده های پایگاه اطلاعاتی آی.اس.آی، تعداد مدارک مورد بررسی در حوزه INFORMATION MANAGEMENT تعداد KNOWLEDGE MANAGEMENT ۶۳۰۲ مدارک وجود داشت که از جنبه های گوناگون مدارک این دو حوزه مورد مقایسه و بررسی قرار گرفتند. بر اساس این نتایج نویسندگان برتر هر دو حوزه موضوعی با هم متفاوت می باشند و این نشان می دهد که نویسندگان این دو حوزه پژوهش های متفاوتی را انجام می دهند. همچنین مقایسه پژوهش های انجام شده در این دو حوزه از نظر کشور نشان می دهد که ایالات متحده

آمریکا و انگلستان در هر دو حوزه موضوعی به ترتیب در رتبه اول و دوم قرار دارند. همچنین کانادا با ۲۲۵ مدرک در رتبه سوم حوزه INFORMATION MANAGEMENT قرار دارد و تایوان با ۴۷۱ مدرک در رتبه سوم حوزه KNOWLEDGE MANAGEMENT قرار دارد. از نظر انواع مدارک از نوع ARTICLE (مقاله) در هر دو حوزه بیشترین تعداد مدارک را به خود اختصاص داده است و در رتبه اول قرار دارد. همچنین PROCEEDING PAPER نیز در هر دو حوزه در رتبه دوم قرار دارد. اما BOOK REVIEW در حوزه INFORMATION MANAGEMENT با ۳۲۳ مدرک در رتبه سوم و REVIEW در حوزه موضوعی KNOWLEDGE MANAGEMENT با ۲۸۸ مدرک در رتبه سوم قرار دارد.

از نظر زبان مدارک در حوزه موضوعی INFORMATION MANAGEMENT به ترتیب انگلیسی با ۴۷۵۲ مدرک، آلمانی با ۱۳۸ مدرک و اسپانیایی با ۶۲ مدرک به ترتیب در رتبه های اول تا سوم قرار دارد. همچنین در حوزه موضوعی KNOWLEDGE MANAGEMENT زبان انگلیسی با ۶۰۲۸ مدرک، اسپانیایی با ۹۰ مدرک و آلمانی با ۸۸ مدرک در رتبه های اول تا سوم قرار دارد. با نگاهی به زبانها و تعداد مدارک آنها به غیر از انگلیسی که در هر دو حوزه اول و همچنین پژوهش های زیادی دارد سایر کشورها در هر دو حوزه به صورت متفاوت پژوهش انجام می دهند و این نشان از انجام پژوهش در کشورهای مختلف و به زبانهای مختلف می باشد.

بیشترین پژوهش ها در هر دو حوزه در سالهای ۲۰۱۱-۲۰۱۲ صورت گرفته است. یافته های این بخش از

پیرامون هر دو حوزه وجود دارد، هر چند که تولید علم پیرامون حوزه مدیریت دانش بیشتر و قابل توجه تر است. در هر صورت مسئولان آموزش عالی کشور باید در دستور کاری خود ترویج این دو حوزه و گنجاندن درس بیشتر در مقاطع تحصیلات تکمیلی را در رشته های وابسته مورد توجه قرار دهند. به این ترتیب می توان به آینده این دو حوزه و رشد آن و تولید علم ایرانی پیرامون آنها در حوزه بین الملل امیدوار بود.

فهرست منابع و مآخذ

1. Carper, Robin Michele (2002). Scholarly Productivity, Publication Outlets and Article Themes of Faculty in APA Accredited School Psychology Programs: 1995-1999. Ph.D. Dissertation. The University of Tennessee.
2. Gu, Yinian, (2004) "Global Knowledge Management Research: A bibliometric analysis" *Scientometrics*, V. 61, No. 2, P: 171-190
3. Moore, K. (2006). "Science and sustainable development". *Berkeley science review*. [online]. Available at: <http://sciencereview.berkeley.edu/articles/issue10/sustainabledev.pdf>.
4. OECD. (2006). "Main Science and Technology Index". 2nd ed. Organization for Economic cooperation and development.
5. Schloegl, Christian (2004). "Impact and Relevance of LIS Journal: A Scientometric Analysis of International and German-Language LIS Journal – Citation Analysis Versus Reader Survey", *Journal of The American Society For INFORMATION SCIENCE AND*

پژوهش بر اساس روند پژوهش در این دو حوزه حکایت از روندی صعودی- نزولی در سالهای مختلف دارد. از نظر نشریاتی که بیشترین مدارک را به چاپ رسانده اند. در حوزه INFORMATION MANAGEMENT مجله JOURNAL INTERNATIONAL INFORMATION MANGEMEN بیشترین مدارک را به چاپ رسانده است در حالیکه در حوزه موضوعی KNOWLEDGE MANAGEMENT نشریه LECTURE NOTES IN COMPUTER SCIENCE بیشترین مدارک را به چاپ رسانده است همچنین همین مجله یعنی LECTURE NOTES IN COMPUTER SCIENCE در هر دو حوزه مشترک می باشد و از مجلاتی است که در ردیف مجلات منتشرکننده بیشترین مدارک می باشد که این بخش از پژوهش، نشان از همگن بودن و مشترک بودن مدارک تولید شده در این دو حوزه می باشد. بیشترین دامنه پژوهش ها در هر دو حوزه COMPUTER SCIENCE می باشد که این دامنه در رتبه اول هر دو حوزه قرار دارد اما سایر دامنه پژوهش ها در هر دو حوزه متفاوت می باشد که این به خوبی تفاوت پژوهش ها را در این دو حوزه نشان می دهد. موضوعاتی که در رتبه اول هر دو حوزه موضوعی مورد پژوهش قرار گرفته اند متفاوت می باشد هر چند در رتبه های بعدی موضوعات مشابهت هایی وجود دارد که این مورد نیز به خوبی تفاوت پژوهش ها را در این دو حوزه نشان می دهد.

لازم به ذکر است که در بین ده کشور اول تولید کننده علم پیرامون این دو حوزه نامی از ایران مشاهده نمی شود و به این ترتیب و در نهایت آنچه که برای کشور ما دارای اهمیت می باشد این است که تولید علم

TECHNOLOGY, vol.55, NO.13, P.1155-1168.

6.Serenko, Alexander, Nick Bontis, Lorne Booker, Khaled Sadeddin, Timothy Hardie, (2010) "A scientometric analysis of knowledge management and intellectual capital academic literature (1994-2008)", Journal of Knowledge Management, Vol. 14 Iss: 1, pp.3 – 23

7.Zeuthen, F. (1959). "Science and welfare in economic policy". The quarterly journal of economics. Vol. 73, No. 4. pp. 513-521.